

F1
2,6

Teollisuuden aineettomat investoinnit 1987

10.5.1989

Teollisuuden aineettomat investoinnit kasvaneet noin 20 % vuodesta 1985.

Teollisuuden aineettomien investointien arvioidaan olleen noin 8,2 miljardia markkaa vuonna 1987, tehdasteollisuudessa niiden arvioidaan olleen noin 7,5 miljardia markkaa.

Teollisuuden liikevaihdosta olivat aineettomat investoinnit noin 3 %.

Aineettomista investoinneista noin 41 % oli tutkimus- ja kehittämismenoja, markkinointimenoja noin 22 %, koulutusmenoja noin 14 % ja muita kehittämismenoja 23 %. Muihin kehittämismenoihin sisältyy atk-ohjelmistojen hankintamenoja noin 437 miljoonaa markkaa. Muihin kehittämismenoihin sisältyvät myös perehdyttämiskoulutuksen ja muut henkilöstön kehittämisen menot.

Aineettomat investoinnit ovat keskittyneet suuriin yrityksiin, joiden osuus kaikista aineettomista investoinneista oli noin 72 %.

Suurten yritysten aineettomista investoinneista tutkimus- ja kehittämismenojen osuus oli noin 46 %.

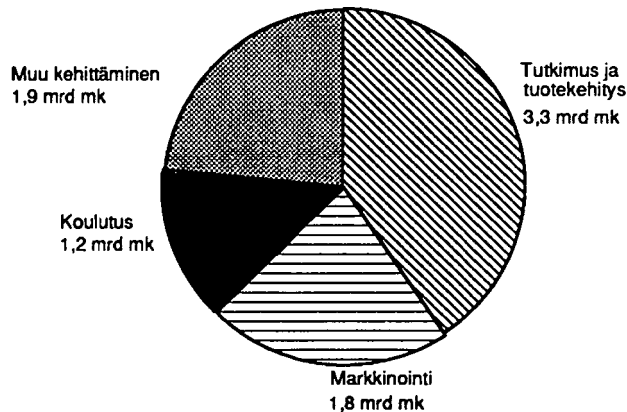
Pienten yritysten aineettomat investoinnit olivat pääasiassa markkinointimenoja ja muita kehittämismenoja.

Teollisuuden kiinteät investoinnit ovat kasvaneet aineettomia nopeammin.

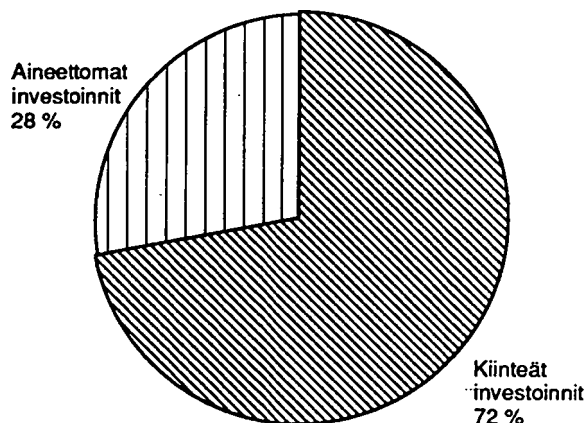
Teollisuuden kokonaisinvestoinnit olivat 29,4 miljardia markkaa, joista aineettomien investointien osuus oli noin 28 %.

Tehdasteollisuudessa aineettomien investointien osuus oli noin 31 %, mikä on hieman vähemmän kuin vuonna 1985.

Kuvio 1. Teollisuuden aineettomat investoinnit vuonna 1987

Kuvio 2. Teollisuuden kokonaisinvestoinnit vuonna 1987

Aineettomien investointien määritelmät on esitetty tämän tiedotteen sivulla 3.

Taulukko 1. Teollisuuden aineettomat investoinnit henkilökunnan suuruusluokan mukaan vuonna 1987

Suuruusluokka	Yhteensä Milj.mk	Tutkimus- ja kehittämis- toiminta	Markkinointi	Koulutus	Muu kehittä- minen
Yhteensä	8213,4	3331,5	1808,5	1152,2	1921,2
5 - 99	1237,3	186,4	566,7	130,4	353,6
100 - 499	1052,2	411,5	235,9	180,0	224,9
500 -	5923,9	2733,6	1005,9	841,8	1342,7

Kaikkiaan 85 % kaikista vastanneista yrityksistä ilmoitti aineettomiksi investoinneiksi luokiteltuja menoja.

Markkinointimenoja ilmoitti 56 %, koulutusmenoja 81 %, atk-ohjelmistojen hankintoja 68 % ja muita kehittämismenoja 61 % kaikista vastanneista.

Markkinointi-investoinnit ovat vuoden 1986 kyselyyn verrattuna pysytelleet samalla tasolla, osaksi tämä johtunee tarkemmasta kyselymenettelystä.

Suurten yritysten osuus henkilöpäivistä oli noin 72 %.

Koulutettavien palkkauskustannukset olivat noin 40 % kaikista koulutusmenoista.

Koulutusmenoihin sisältyvät myös koulutukseen liittyvät käyttöomaisuuden hankintamenot, joita ilmoitti noin 16 % koulutusmenoja ilmoittaneista.

Yritysten henkilökunnasta koulutuksessa arvioidaan vuoden aikana olleen noin 40 %. Osuus lienee hieman yliarvioitu kyselytekniikasta johtuen.

Keskimäärin koulutusta arvioitiin ollen noin 4,3 päivää koulutuksessa ollutta kohti, pienissä yrityksissä koulutuksen määrä henkilöä kohti oli hieman pienempi.

Koulutusmenoihin sisältymättömiä henkilöstön kehittämismenoja ilmoitti lisäksi noin 29 % kaikista vastaajista, mutta näiden markkamääriä ei voida arvioida.

Taulukko 2. Teollisuuden koulutuksessa olleet ja henkilöpäivät henkilöstön suuruusluokan mukaan vuonna 1987

Suuruusluokka	Koulutuksessa olleet	Henkilö- päivät
Yhteensä	182 656	782 060
5 - 99	26 664	106 706
100 - 499	26 734	111 846
500 -	129 258	563 448

Taulukko 3. Teollisuuden atk-ohjelmistojen hankintamenot suuruusluokan mukaan vuonna 1987

Suuruusluokka	Atk-ohjelmistojen hankinta Milj.mk
Yhteensä	436,9
5 - 99	97,1
100 - 499	72,7
500 -	267,1

Pienissä alle 100 hengen yrityksissä oli muitten kehittämismenon osuus aineettomista investoinneista suurin, noin 29 %.

Pienten yritysten osuuteen vaikuttaa se, että vastanneet yritykset olivat kokoluokassaan (alle 100 henkeä) isoja yrityksiä.

Lisäksi niihin saattaa sisältyä myös jonkin verran tutkimus- ja tuotekehittelymenoja.

Keskimäärin muut kehittämismenot olivat pienissä yrityksissä noin 50 000 markkaa, keskiuurissa noin 100 000 markkaa ja suurissa yrityksissä 700 000 markkaa.

Taulukko 4. Muita kehittämismenoja ilmoittaneiden osuudet aineettomia investointeja ilmoittaneista vuonna 1987

Investoinnin kohde	%-osuus
Kaikkiaan	71,1
Yrityksen kehittäminen	53,6
Maksettu good-will	7,4
Patentointi	23,8
Tietopankit	6,8
Aloitepalkkiot	24,1
Luonnonvarojen etsintä	2,5
Henkilöstön kehittäminen	33,1
Muut	4,4

Määritelmät

Aineettomilla investoinneilla tarkoitetaan tutkimus- ja kehittämistoiminnasta, pitkävaikutteisesta markkinoinnista, koulutuksesta ja muusta yrityksen kehittämiseen tähtäävää toiminnasta aiheutuvia pitkävaikutteisia käyttökustannuksia. Tilastoon sisältyvät myös aineettomiin investointeihin liittyvät käyttöomaisuuden hankintamenot.

Tutkimus- ja kehittämistoiminnalla tarkoitetaan systemaattista toimintaa tiedon lisäämiseksi ja tiedon käyttämistä uusien sovellusten löytämiseksi.

Pitkävaikutteisiin markkinointimenoihin kuuluvat: uusien tuotteiden markkinointimenot, uusien markkina-alueiden tai segmenttien valtaamiseen liittyvät markkinointimenot, yrityksen strategisen kilpailuaseman kehittämismenot.

Koulutuksena pidetään vähintään yhden päivän pituista etukäteen suunniteltua koulutusohjelmaa.

Työn ohessa tapahtuva perehdyttämiskoulutus ja muu henkilöstön kehittäminen eivät kuulu koulutukseen.

Muihin kehittämismenoihin on laskettu seuraavat menot:

- atk-ohjelmistojen hankintamenot, joita ovat sellaisten yrityksen ulkopuolelta hankittujen tai yrityksessä kehitettyjen ohjelmistojen hankintamenot, jotka eivät sisälly tutkimusprojekteihin ja joiden käyttöaika on vähintään vuosi.
- yrityksen organisaation ja yleisen toiminnan kehittämisen aiheuttamat menot
- yritysostojen ylihinta ns. good-will-arvo
- patentoimiskustannukset
- tietopankkeihin liittymismaksut
- aloitepalkkiot
- luonnonvarojen etsintäkustannukset
- henkilöstön kehittäminen, mikä ei sisälly koulutusmenoihin
- muut

Aineisto

Tiedot perustavat Tilastokeskuksen tekemään toiseen aineettomia investointeja koskevaan koekyselyyn. Tutkimustoimintaa koskevat tiedot ovat Tilastokeskuksen yritysten tutkimustoimintaa koskevasta tilastosta.

Tiedot koskevat seuraavien toimialojen yrityksiä, joiden henkilöstön lukumäärä on suurempi kuin 4:

- muu kaivannaistoiminta (tol 29)
- tehdasteollisuus (tol 3)
- sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto (tol 41)

Kysely lähetettiin kaikille yli sadan henkilön teollisuusyrityksille, muista teollisuusyrityksistä poimittiin yksinkertainen satunnaisotos. Kaikkiaan yrityksiä oli mukana 656, joista kyselyyn vastasi 79,7 %.

Kyselyn peittävyys yli sadan hengen yrityksissä oli noin 75 % henkilöstön mukaan ja noin 79 % liikevaihdon mukaan mitattuna

Teollisuuden kokonaisarviot on laskettu korottamalla aineiston arvot liikevaihdon ja henkilömäärien suhteessa suuruusluokittain.

Vertailua vuoden 1985 kyselyyn

Edelliseen kyselyyn verrattuna markkinointimenot kysyttiin nyt tarkemmin (markkamäärinä).

Koulutusmenot kysyttiin ilman koulutettavien palkkoja, jotka arvioitiin keskipalkkojen avulla. Lisäksi kysyttiin koulutuksessa olleiden henkilöiden määrät.

Vuoden 1985 tietoihin verrattuna ovat koulutuksen arviot tarkentuneet.

Muista kehittämismenoista atk-ohjelmistojen hankintamenot kysyttiin erikseen. Muihin kehittämismenoihin on lisätty henkilöstön kehittämistä koskeva kohta.

Tilastokirjasto
Statistikbiblioteket

141900

Teollisuuden aineettomat investoinnit 1987

SVT Suomen Virallinen Tilasto
Finlands Officiella Statistik
Official Statistics of Finland

Central Statistical
Office of Finland

Education and research
1989:10

Tiedustelut - Förfrågningar

Ari Leppälahti
Markku Virtaharju

(90) 17 341

Vastaava edellinen julkaisu:
Tilastotiedotus KO 1987:16

TIEDE JA TEKNOLOGIA (tuote nro 9334)

Koulutus ja
tutkimus -sarja

1989:1	Tutkimus- ja kehittämistoiminta 1987 (Helmikuu)
1989:6	Tutkimus- ja kehittämistoiminta 1983-1989 (Maaliskuu)
1989:10	Teollisuuden aineettomat investoinnit 1987 (Toukokuu)
1989:	Teollisuuden innovaatiotoiminta 1988 (Marraskuu)
1989:	Tiede ja teknologia 1989 (Joulukuu)

Liitetaulukot

Yritysten tutkimus- ja kehittämistoiminta 1987 (Tammikuu)
Tutkimus- ja kehittämistoiminta 1987 (Maaliskuu)

SCIENCE AND TECHNOLOGY (Publications in English)

Education and
research series

1989:2	R&D in Business Enterprise sector 1987 (February)
1989:5	Research and Development in Finland 1987 (March)

Science and Technology 1989 (Year 1990)

Julkaisujen myynti:

Försäljning:

Hinta - Pris

Tilastokeskus
PL 504
00101 Helsinki
Puh. (90) 173 41

Statistikcentralen
PB 504
00101 Helsingfors
Tel. (90) 173 41

20 mk

ISSN 0784-8242
= Koulutus ja tutkimus
ISSN 0785-0727